



SZOLGÁLAT

BESZÉLGETÉS JÁVORKA LAJOS
KATOLIKUS PAPPAL

VALLOMÁS AZ ÉLET ÉS A KÖZÖSSÉG KULTÚRÁJÁRÓL

JÁVORKA LAJOS tiszakécskei lelkész prédikációi hallgathatóak a YouTube-on. Beütöttem a google-ba, hogy tiszakécskei lelkész, kiválasztottam a virágvasárnapi beszédet, hazaérkezett a 24 éves fiam, belehallgatott, és bár sok dologra készült, végighallgatta. Az atya megszólította.

Tiszakécskén, annak rendje módja szerint a plébánia a templom mellett, a munkatársak asztal köré ültetnek bennünket, az atya itt szokott beszélgetni, mondják, kíváncsian várom, milyen lesz a találkozásunk, amikor ő még a templomban is személyes, úgy szól a hívekhez, mintha a legjobb barátja ülne vele szemben, a neki legfontosabb ember.

Megérkezik, úgy gyors, mint akik sokat végeznek, mint a tervekkel és elképzelésekkel élők, figyelmes, tudom már az időt, amennyit a beszélgetésre tud szánni, belekezdünk.

Mátyus Aliz: Lajos atya, azt szeretném megtudni, hogy egy pap, akinek a számára az értékeket a hit meghatározza, hogyan dolgozik a templomban, a misén, és hogyan azon kívül. A kezdései és újrakezdései, mint egy megújuló intézet dolgozóját, különösen érdekelnék.

Jávorka Lajos: A Jóisten különös, érdekes dolgot adott, ajándékozott nekem. Falusi gyerek vagyok, nógrádi falvakban kezdtem a lelképásztori szolgálatomat. Nagyon szerettem ott, azt hittem, hogy örökre falun fogom élni az életemet. Aztán Gödöllőre kerültem, ahol nagyon-nagyon szerettem dolgozni. És akkor a püspököm váratlanul Budapestre helyezett. Váci egyházmegyésként szenteltek, és a váci egyházmegye Nógrád megyétől majdnem Szegedig tartott, hosszú, keskeny egyházmegye volt, Pest jelentős része is beletartozott. Így történt, hogy Pestnek a peremkerületein nyolc évig voltam káplán, három különböző helyen, Újpesten, Kispesten, végül pedig Káposztásmegyeren. Utána tizenhat évig voltam Kecskeméten, annak is a lakótelepén, a har-

minchétezer lakosú Széchenyivárosban. Budapest lakótelepei, az újpesti, kispesti, káposztásmegyeri is, negyvenezresek voltak. És azt tapasztaltam – a harminchét-negyvenzer fős irdatlan tömegben lelképásztorkodva, és most, a városnak mondott, de mentalitásában falusias jellegű Tiszakécskén is –, hogy az ember ember, és szíve mélyén a jóra, a szépre, a szeretetre, a megértésre, a jó szóra és még inkább a meghallgatásra vágyik. Egy kevés jó szóra és sok-sok meghallgatásra. Ebben is a Jézus lehet a példaképünk. Aki nem úgy mutatkozott meg, mint a világ ura, hanem úgy, mint az ember fia. Hiszem, hogy a kereszténység a gyökerében emberség. Ezért igyekszem a szentmisén, a templomban, egyszerűen, emberként megszólalni. Az ember papi ruhában van, de nem oktat, hanem megosztja a maga töprengését – az egyház tanításával összhangban, a Szentírásból kiindulva. Hogy ez egy út, amin járhatunk. És amiről gyakran letévedünk, de visszatálhatunk. Elsősorban nem törvények, előírások, rendeletek, szokások, vallási tradíciók jellemzik, hanem az emberhez méltó élet. A kereszténység gyakorlatai, a Jézussal megélt kapcsolat segíthet bennünket ember lenni. (Ez áll a templomon belülre. A templomon kívül pedig az én) A papi életemben óriási ajándék volt, hogy Budapest-Káposztásmegyeren úgy lettem lelkész, Kecskemét Széchenyivárosban plébános, hogy ott állt a lakótelep templom nélkül.

Kispesten nagyon szerettem szolgálni. A püspököm, Maros Izidor püspök úr hívott és azt kérdezte, Lajos, hogyha elhelyezlek, elmégy? Mondtam, hogy persze. Akárhova is küldhetlek? Mondtam, akárhova is. És ha a jég hátán kell megélned? Mondtam, megpróbálom. Akkor Budapest Káposztásmegyere. De ott nincs templom, nincs lakás, nincs semmi, elmégy? Mondtam, püspök úr, megyek. Akkor azért egy ajándékot adok melléd – mondta –, Tomka Ferenc atyát. Ha elfogadod, együtt mennének. Tomka Ferenc atya nekem teológián nagyon kedves tanárom, lelki veze-

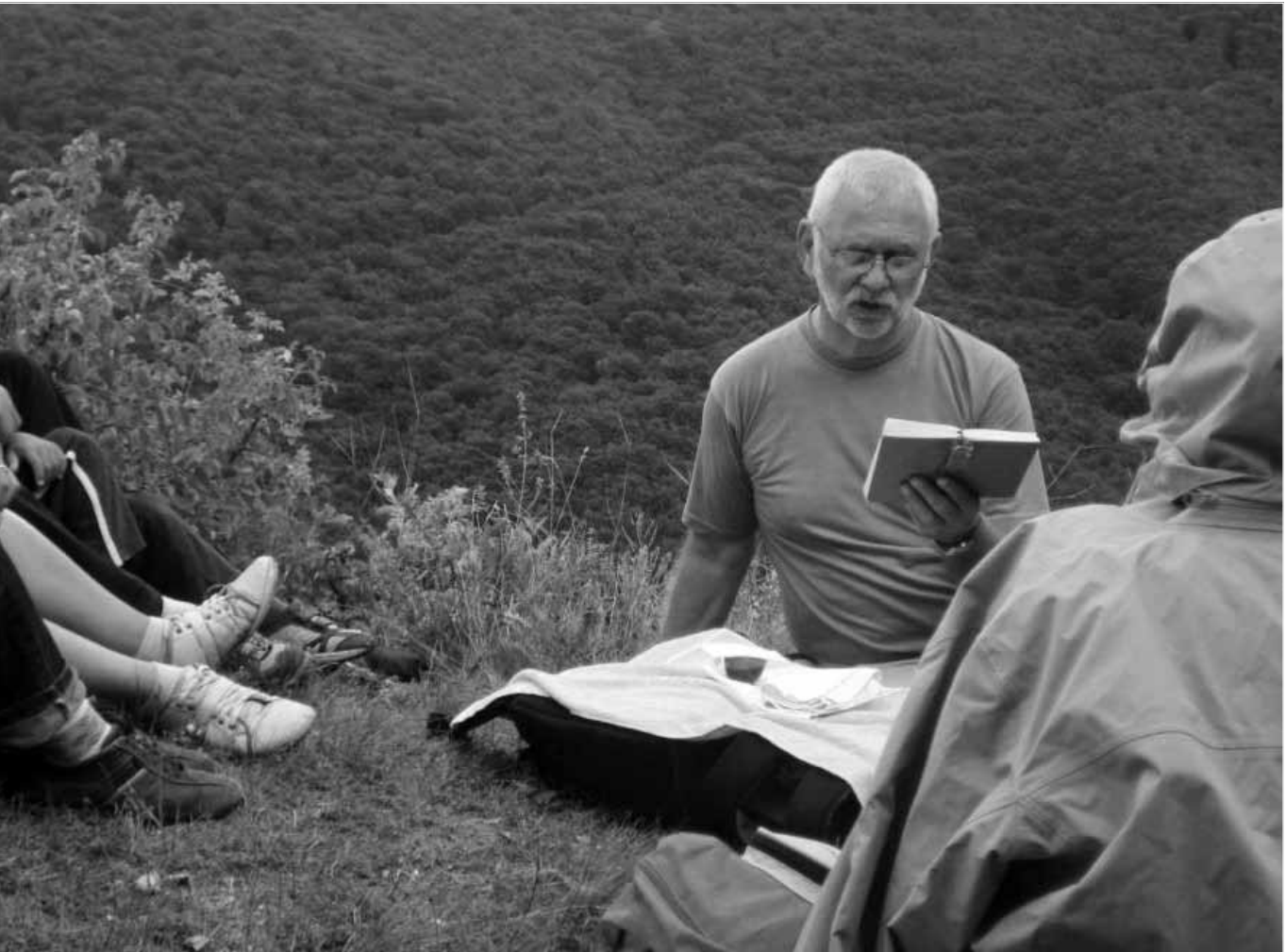
tóm volt. A gyakorlati teológiát tanította – hogyan kell a lelkipásztori munkát végezni. Ez nekem a legnagyobb ajándék volt. Először nem volt hol laknunk. Sillye Jenő, a híres dalszerző barátom anyósának a kis lakását kaptuk meg, az anyós odaköltözött Jenőékhez, mi a harmincvalahány négyzetméteres lakásába, az lett a plébánia. Hol misézzünk? Végigjártam az iskolákat, az Általános Művelődési Központ vezetőjéhez is mentem helyet keresni. Ott állt még az aranyozott Lenin szobor, '89 nyár elején, az asztalán, és így tárgyaltunk. Ő ült a karosszékeben, velem szemben ő és a Lenin szobor, én álltam a szőnyeg szélén és helyért kuncsorogtam, hogy valahol, valamelyik iskolában, ha megtenné. Mondta, hogy tárgyaljak az iskolaigazgatókkal, nekik annyi a programjuk, nem tudja biztosítani a lehetőséget. Igazán nagyon sajnálja. A végén azért fölállt és kezét fogott velem. Mentem tovább. Egyszer valaki azt mondta, hogy Surján László, a NOE, a Nagycsaládosok Országos Egyesületének az elnöke a pártházban többször kapott már helyet előadásra. A családok, akikkel addig megismerkedtem, mind nagycsaládosok voltak. Azt mondtam, próba szerencse, elmentem a pártházba, a párttitkárhoz. Akkor ők magukat reformkommunistáknak nevezték. Nagy szeretettel, barátsággal fogadtak. Elmesélte, hogy ministráns volt. Jöttek mind a párttagok, és hirtelenjében mindnek volt valami egyházi barátsága, kapcsolata. Mondták, hogy én ezzel megtisztelném őket. És hát megtiszteltem. Havas Boldogasszony napján, a Szűzanya ünnepén – amikor különösen lehet tőle lehetetlennek tűnő dolgokat kérni, és én nem is kértem tőle, csak utólag tudatosult –, épp augusztus ötödikén megtartottuk az első szentmisét, ott a káposztásmegyeri kommunista pártházban. Az valami rendkívül szép dolog volt. Hatvan-hetvenen jöttek el, a lakótelepről ennyi embert sikerült összegyűjtenünk. A párttagok előtte kérdezték tőlem, hogy milyen mise lesz ez? Hát mondom, mondtátok többen, hogy ministránsok voltatok, tudjátok, milyen egy mise. Hát régen voltunk már. Kérdeztetek, és lassan kiderült, hogy azt akarják tudni, hogy füstölni fogok-e. Őszintén szólva, én nem vagyok nagy híve a tömjénezésnek, úgyhogy én nem gondoltam – mondtam. Úgy érzitek, hogy kellene? Nem, nem! És akkor lassan kibukott belőlük, úgy gondolták, hogy én valami ördögűző szertartást fogok végezni. Megnyugtattam őket, hogy nekem a példaképem az Úr Jézus, az ő papja vagyok. Ő elment a vámosokhoz, elment az utcanőkhöz. Ti se vagytok, szerintem, rosszabbak náluk. Az Úr Jézus ide is szívesen eljön, és én, az ő képviselője, semmi bántót nem akarok. Hálás vagyok nektek, hogy befogadtok. Körülbelül két hónap múlva átminősítették közösségi házzá a pártházat. Mindenféle akkor alakuló, formálódó pártnak lett a központja. Létrehoztuk a KKK – a Káposztásmegyeri Közösségek Kerekasztala nevű – szervezetet, aminek én is az egyik társelnöke lettem. Az összes párttal volt nagyon intenzív, jó kapcsolat. Elkezdtünk együtt gondolkodni a lakótelep sorsán. Láttuk, hogy nem

jó az embernek tízemeletes házban lakni. Addig-addig küzdöttünk, sikerült meghívunk Budapest akkori polgármesterének a helyettesét, eljött és neki előadtuk, hogy ne építsenek több tízemeletes házat. Sikerült leállítanunk. Aztán, hogy egy park nagyon kellene. Akkorra már a barátaimmal, a különböző pártok vezetőivel olyan kapcsolat született, hogy ők mondták ki, hogy mi lenne, ha a park közepén épülne egy templom. Egy templom? Mondtam, azért nagyon jó, hogy a pártházban indultunk, mert így még inkább értem, itt nem egy hagyományos templomra van szükség, hanem egy közösségi házra, amit a katolikus egyház működtet, ami alkalmas szentmisék tartására is és mindenféle közösségi rendezvényre. És amíg meg nem épült a templom – azért az eltartott öt-hat évig –, amíg nem készültek el az első használható helyiségei, addig ott, a pártok házában kezdtük szervezni a családost, az ifjúsági, az ovis hittant, az énektanulást, gitáriskolát és sok minden egyebet. Aztán fokról fokra az iskolák is kezdtek beengedni bennünket. Nem erőszakoskodtam az iskolai hittannal. Az öregekkel, betegekkel kezdtünk. Nemsokára megkeresett az Újpesti Televízió vezetője és megkért, hogy a vallási műsort szerkeszsem. Ez rendkívül jó lehetőségnek bizonyult. A családom egyik ága református, tehát a reformátusokkal való barátság nekem a születésemtől, neveltetésemtől fogva természetes volt, úgy is neveltek a teológián. Sorra jó barátságba kerültem Újpest lelkészeivel, az evangélikussal, a baptistával, mindegyikükkel készítettem riportot, beszélgetést, programot. Egyszer a zsinagógában, a zsidó rabbival is sikerült egy jó beszélgetés. És volt nekem egy nagy-nagy barátom, Gyökössy Andre újpesti református lelkész. Sok könyvet írt, ezek főleg katolikus kiadónál jelentek meg. Pszichológus és nagy személyiség volt, vele több beszélgetést sikerült rögzítenem. Ilyen módon, hogy volt egy tévéműsorom az újpesti televízióban, amit Újpesten és Káposztásmegyeren sokan néztek, nagyon sokakkal, nem vallásos emberekkel is kapcsolatba kerültem. Akkor éreztem meg igazán, ott a lakótelepen, hogy *egyszerűen embernek kell lenni, és ember módon beszélni az emberrel*. S azt láttam, hogy akik korábban egy kicsit magasabb polcra beszéltek, egy lépcsővel lentebb jöttek néha. Sokakkal sikerült emberi kapcsolatot kialakítani. Aztán, amikor a püspököm azt mondta, hogy menjél Kecskemétre, mentem Kecskemétre. Rám bízta a széchenyivárosi lakótelepet, ott is közösségi házat építettünk. Nagyon sok kulturális programnak, hangversenynek, művészi alkalmaknak, Az Anyatej Világnapjának, a mozgássérültek találkozájának lett a helyszíne. Mert persze a közösségi házat rámpával építettük meg. Azt mondtam, hogy a diszkónak nem adok helyet, de azon kívül minden másnak. Most, Tiszakécskén, ahol egy veretesen barokk templom van, a munkatársaim megértették, hogy a templom Szent István korában is a kultúra helyszíne volt, hívjuk meg a zeneiskolát. Zárójelben megjegyzem, Polyák Bertalan barátom felesége vezeti a zeneiskolát, akivel nagyon szépen

együtt munkálkodunk, a zeneiskolások már többször szerepeltek nálunk. Nyugdíjas hittanra jár a Zoboki Ilonka néni, aki a citera kultúrát elindította, és most hat citera zenekar van Tiszakécskén. Rendszeresen szerepelnek az ünnepeinken. Igaz, hogy nem vallásos emberek, de szívesen jönnek. Annak idején arra volt lehetőségem, hogy közösségi házat építsek, ami jó templomnak is, az egyház mindenféle rendezvényének, most pedig van egy olyan templomunk, ahol kulturális programokat tudunk rendezni. A templomfőújítás alatt ügyelünk rá, most épp a szentély tervein dolgoztunk, hogy azt olyanná alakítsuk, hogy színpadszerűen alkalmas legyen kulturális programok előadására. Korábban úgy építettünk közösségi házat, hogy legyen benne baba-mama szoba, itt sze-

de az sem, hogy egyáltalán honnan adódna, amihez igazodni lehet. Az egyház szerepe, alapkívánalma miatt, hogy az ember erkölcsösen éljen, nagyon nagy lehet. Amikor azt mondta, hogy emberség, biztosan beleértette az erkölcsöt.

– Embernek lenni, a szó teljességében, azt jelentené, hogy becsületesnek, embernek lenni, tőlem telhető jó embernek lenni. Ez kezdődik ott, hogy köszönök, vagy ha köszönnek nekem, ha sikerül megelőznie valakinek és előbb köszön, akkor visszaköszönök, méghozzá ránézek és rámosolygok, és úgy köszönök. Hogy kicsi kis papír fecnit se dobok el az utcán. Kezdő pap korom óta tanítom a gyerekeket erre, és látom, hogy ezt harminc éve még jobban tudták otthonról, de most már ezeket nagyon ritkán tanulják meg ott-



rencsénkre a sekrestye fölött van egy raktár, aminek – a műemlék felügyelőség engedélyével – kinyitjuk a vakablakát a szentélyre, oda egy baba-mama szobát alakítunk ki, hogy a kisgyermekes anyukák eljöhessenek a templomba, részt vehessenek a miséken.

– Az 1980-as években már nagyon lehetett érezni, hogy mely dolgoknak kell megváltozniuk, hogy egészséges emberek legyünk és mindenfélét akarjunk. Az erkölcs máig még sokkal jobban megingott, nem érzékelhető, hogy átvétele működne a generációk között,

hon. Hogy nézzen rá a másik emberre, ha lehet, akkor mosolygjon, köszönjön, a boltban is köszönjön, a bevásárlóközpontban is, semmi baj, ha nem köszönnek vissza, de azért tegyünk próbát, mert néha igen. Azt hiszem, ezeknél az egészen egyszerű dolgoknál kell elkezdeni, mert ha az alapok hiányoznak, nehéz a nagyobb, az igényesebb erkölcsi dolgokkal előállni. Ha egy szülő, egy pedagógus, egy pap, akinek van lehetősége hosszabb ideig egy helyen szolgálni, egy gyereket, egy gyerekcsoportot hosszabb ideig nevelni, ha következetes, ő se szemetel, ő se beszél csúnyán, ő

is köszön, tehát, ha példát is mutat, akkor fokozatosan mindent át lehet a gyerekeknek adni. Az elmúlt húsz évben főleg olyan fiatalokkal találkoztam, akik gyermekkorukban már nem kapták meg a keresztény nevelést vagy legalább az alapvető emberi nevelést, hanem a televízió, a fogyasztói szemlélet, a sokféle reklám hatása alatt élnek. Tehát itt *bátornak kell lenni, újra az alapokról beszélgetni*. A magas erkölcsi követelményeket nem képes befogadni az, akinek az élete arról szól, amiről a Fokoláre Mozgalomban egy jópofa dal, ami arról vall, hogy szükség volna újjászületnie nem csak az embernek, hanem az emberiségnek is, mert a korunkat az jellemzi, hogy vedd meg, használd, dobd el. Így vagyunk a tárgyakkal, és sajnos így vagyunk az emberi kapcsolatokkal is. Szerezd meg, használd, ameddig neked jó, és utána dobd el, a barátodat, a párodát, a házastársadat, bárkit. Ez félelmetes dolog. Nem kell mindent megszerezni. Amink van, azt meg kell becsülni. A kapcsolatainkat pedig különösen meg kell becsülni.

A kereszténység elsősorban nem vallásgyakorlatot jelent, az segítség, hogy ember tudjak lenni. Az következmény, fölépítmény. Az alap az, hogy próbáljak emberséges lenni, emberségesen viselkedni. Nem elfogyasztani mindazt, amit elfogyaszthatok, nem megszerezni mindazt, amit megszerezhetek, nem azon gondolkodni, hogy minél kisebb erőfeszítéssel minél több mindenhez hozzájussak. A küzdelemre, az erőfeszítésre, a munka öröme jó tanítani a gyerekeket. Utána könnyebb a magasabb szintű erkölcsi értékeket elfogadtatni. Az is erkölcs, hogy nem szemételek, hogy köszönök. A többet kívánó erkölcsi követelményeket ezekre rá lehet építeni.

Most érkeztem haza a Genfest-ről – ez a Fokoláre Mozgalom által szervezett nemzetközi ifjúsági találkozó, először 1973-ban rendezték meg Firenze mellett, most pedig, 12 év után, első közép-európai helyszíne lett Budapest, megnyitó ünnepségén a Papp László Sportarénaiban 12 ezer fiatal résztvevővel (A szerk.) –, ahol Tizsakécskéről, a mi fiataljaink közül is tizenheten részt vettek. Ez nagy szám. Tizenhét fiatal érdekelt ez a keresztény találkozó. Maga a találkozó nagyon fiatalos volt, derűs, sok énekkel, olyan fajtákkal, amire lehet egy kicsit csápolni, mozogni. Közben nagyon erős tapasztalatokat hoztak Brazíliából, Bolíviából, a kábítószert elleni küzdelemről, Indiából, a keresztények, muszlimok és hinduk közötti testvéri kapcsolatépítésről. Az én gyerekeimet, a tizsakécskei csoportunkat két olyan fiatal vezette – én nem tudtam mindig velük lenni, mert a rendezésben a papnövendékekkel dolgoztam együtt –, akik két és fél évvel ezelőtt, tizennyolc éves korukban keresztelkedtek. Vallás nélkül nőttek föl, kicsi gyerekkorukban jártak a református iskolában hittanra, de az életformájukban ez nem hozott változást. Nekünk van két kiváló hitoktatónk, és az egyik, aki velük foglalkozott, lassan elért odáig, hogy elkezdtek templomba járni, komolyabban érdeklődni, és fölmerült bennük, hogy szeretnének keresztények lenni.

Tizennyolc éves korukban, mikor már több éve jártak szentmisére, hittanra, az iskolai, kötelező hittanon kívül a plébánián is a plusz fölkészülésre, akkor kereszteltem meg őket. A nyomukban, ebben az évben, két tizenhét éves fiatal kereszteltünk, és lettek elsődözők. Ez a négy fiatal volt a lelke, a magja a Genfestre menő csoportnak. Volt köztük agyontetovált gyerek, cigánygyerekek, akik ismerkednek a kereszténységgel, akik egyre többször és egyre szívesebben jönnek a plébániára, a viszonylag oldott programokra, ahol azonban mindig van tartalom is, mindig van egy kis tanítás. Meggondolkoztatjuk őket, elbeszélgetünk velük, elmondhatják a véleményüket, föltehetik a kérdéseiket, soha nem torkoljuk le őket. Azt látom, hogy mivel itt fokról fokra ismerkednek a közösséghez tartozó elkötelezett felnőttekkel, látják az én két nagyszerű hitoktató munkatársamnak a példás, szép életét, kezdik befogadni ezeket az értékeket.

Tavalyelőtt jelent meg Tomka Ferenc atyának, az én egykori tanáromnak a könyve *Biztos út* címmel, amely a felelős házasságra való fölkészülésről szól. Őszintén beszél arról, hogy a legnagyobb eséllyel közösségben lehet fölkészülni a házasságra, és lehetőleg fiatal házasságokkal közösségben folytatva az életet. Ha még fővállalod azt is, amit az egyház kezdetek óta tanít, hogy tisztán készülj rá, komoly esélyed van az életre szóló házasságra. Erről most már eléggé komoly statisztikai adataink vannak. Két éve volt *A Család Éve*, és akkor Bíró püspök atyával, munkatársaival fölmérést végeztünk, a KSH-tól is kaptunk adatokat arra vonatkozóan, hogy nem a templomi esküvő garantálja a házasságot, hanem a komoly fölkészülés és a közösségi háttér. A gyerekeink között vannak olyanok, akik szexuális kapcsolatban éltek, és ezeket a témákat végigbeszélgetve megálljt parancsoltak maguknak és egymásnak. Megpróbáltak tisztán élni és úgy készülni a házasságra. Nem igaz az, hogy romlott az ifjúság, hogy elveszett az ifjúság. Komolyan kell velük foglalkoznunk. Miközben egy papnak kell a templomot építeni, fölújítani, hivatalokkal tárgyalni, az idő több mint a fele az emberekkel való személyes kapcsolatokban kell, hogy teljen. Az ifjúsággal, a családokkal, az útkeresőkkel, a szegényekkel, a betegekkel. Ha nem vigyáz az ember, a hivatali teendők megesznek bennünket. Amikor időről időre rengeteget kellett tárgyalnom, kérdeztem magamtól, mi az, amit muszáj csinálnod. Csak azt csináld, amit muszáj. Próbáltam találni munkatársat, próbáltam megbízni a munkatársban, és lelkiileg törődni velük, nevelni őket. Az emberekkel, a közösségekkel törődtem. Akik az elmúlt években idetaláltak az egyházi közösségbe, azok között voltak olyanok, akik soha, semmilyen vallási nevelést nem kaptak. Idén a kilenc esküvőből négy volt olyan, ahol az egyik fél nem volt megkeresztelve. De kettő kivételével a többi meg volt keresztelve, de komoly vallási alapokat nem kapott. Ott volt bennük a nyitottság, és a tizenegy pár között mindegyik hajlandó volt a fél éven át rendszeres találkozásokra. Időnként gyakorló, elkö-

telezett keresztény házasságokkal, hogy az ő tapasztalataiból is gazdagodva készüljünk együtt a házasságra. Mindenki jó szándékot találtam. Sokukban megfogalmazódott az esküvő előtti hetekben, hogy folytatni akarják közösségi életüket fiatal házaspárközösségekben. Megértették, hogy a kereszténység komoly dolog, és hogy nem kereszteltem meg őket, hipp-hopp, az esküvő előtt. Esküvő után fölkészülhetnek, két évig, vagy ameddig szükséges. Az egyház minimális előírása az egy év fölkészülés, de a javaslat a két év. Én ezt igyekszem betartani, hogy két év alatt fölkészüljenek a keresztelőre, az első áldozásra. Örülök, hogy az emberben ott van a jó, a jóra való hajlam, nekünk csak időt kell szentelni rá, hogy ezt a jót segítsük előhozni az emberből.

– *Az erkölcsön belül a munkához való viszonyt gondolom alapvetőnek, és azt mondta, hogy megszerettetni a gyerekekkel, az emberekkel a munkát. Hol kerül erre sor? Táborban? Mikor él együttél a közösség?*

– A gyerek, ifjúsági, a családós táborokat mindig úgy szervezzük, olyan helyszínt keresünk – egyrészt a szegénységünk miatt –, ahol nincs kiszolgálás. Nagyon fontos része a táboroknak, a lelki gyakorlatoknak, hogy nekünk kelljen elkészíteni az ennivalót, nekünk kelljen mosogatni, takarítani. Élvezik a gyerekek, élvezik a felnőttek. Örömmel szoktam hallani a táborok végén a befogadóinktól, hogy szép rendet hagytunk magunk után. Alapvető, hogy megszeressük a kétkézi munkákat. Mindenki egyszer sorra kerül mosogatásnál, terítésnél, egyszer ki kell takarítani a wc-t. Örömmel megcsinálják. Néha versenyeznek és pontozunk, akkor még a cipőket is olyan szépen rakják sorba, hogy öröm nézni.

– *A közös élet, az élet általában kínálja a tennivalókat, helyzetenként. És a helyzetek a hatni tudás lehetőségét.*

– *Én valójában annyit látok a lehetőségünknek, hogy ki-ki, ahol van, ott keresse meg azt a néhány embert. Tegnap mi Veronikával – Verebély Veronika, Lajos atya munkatársa, akinek ez az első éve, hogy már nem tanít (A szerk.) – négyen beszélgettünk, az ő korosztályából a három legőszintébb, számomra legtisztább emberrel, mit tehetünk a felnőttek világáért. A fiatal házasságokkal tízegyházyan gondolkodunk együtt. Lennének többen is, de csak a legelzántabb csapat volt együtt. Azt látom, ha kicsiben, nagyon őszintén, nagyon elszántan küzdünk, akkor a kör szélesedik. Látom, hogy a városnak az értelmesen, felelősséggel gondolkodó része oda figyel már*

ránk. Arra, amit a keresztény egyház tesz. A döntő többség tisztelettel van irántunk, értékel bennünket. A Kécskei Újságban van egy oldalam minden héten, ott azt írok, amit akarok, olyan nyelvezetet használva, amit mindenki ért, az értékeket szem előtt tartva.

A lehetőségünk: a magunk helyén elszántan. És mert a magunk helyén annyi nehézséggel találkozunk, amit a Magyar Művelődési Intézet kezdeményez, abban látok reményt. Egymás erősítésében, az összefogásban. Fogjunk össze, alkossunk a szigetektől egy egymást erősítő hálózatot! Így arra is lesz remény, hogy az országot megújítsuk.

Régtől segíték Lezsák Sándornak. Keresztény értékrendre nyitott fiatalokat nevel, ebben a nevelésben veszek részt. Én azt remélem, hogy felnövőben van egy fiatal, tiszta nemzedék.

A lehetőség tehát: kicsiben, nagyon elszántan dolgozni. Azokkal, akiket elérünk. És nyilván, akkor az ember nem nyolc órában pap. Nekem a 12-14 óra a normális napi munkaidőm. Örömmel dolgozom.

Lajos atyának megköszöntem a beszélgetést, öröm volt hallgatni őt. A munkatársaira gondoltam, híveire, s arra, hogy milyen szerencsések. Kaptam könyveket. Tomka Ferenc: Biztos út (Szerelemről, szexualitásról értelmesen) című könyvét, amiről beszélt és szintén Tomka Ferenc könyvét, Halálra szántak, mégis élünk! (Egyházüldözés 1945-1990 és az ügynökkérdés). Megkaptam Új Város címmel a Fokoláre Mozgalom lapját, benne interjúval a magyarországi Genfest négy szervezőjével. Az Egység a sokféleségben című lapot, amit a tiszakécskeiek Szentháromság vasárnapjára, a templombúcsú ünnepére jelentettek meg, s amelyben a családok, gyerekek és fiatalok életével ismerkedhetünk plébániai közösségben. A falu két utoljára megjelent lapszámában, a Kécskei Újságban megtaláltam Lajos atya egy-egy oldalát, a júliusiban a Váchoz közeli, nézsai családátáborról számolnak be a tiszakécskei résztvevők, köszönve a szíves vendéglátást és az atyának – írja Annamária –: hogy ismét tüzet gyújtott bennünk. Az augusztusban az Ifjúsági hittantábor élete elevenedik meg fényképeken, szintén Nézsán került megszervezésre. Onnan Felsőpeténybe is ellátogattak a fiatalok, Mindszenty József bíboros fogságának helyszínére – közel kerülni a múlthoz, megismerni történelmünket. Lajos atya mosolyát, amivel – elfoglaltságai ellenére – kérdéseimre válaszolt, a júliusi Kécskei Újság 5. oldalán láthattam viszont. Tiszakécskei közössége közepén mosollyal öleli át a jobbján és balján ülő két gyereket.

Mátyus Aliz